

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Excluditur impeccabilitas simpliciter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

2. Suppono secundò. Cùm peccare nihil aliud sit, quam deficere ab ultimo fine, ideo peccabilitatem quoque, nihil aliud esse, quàm defectibilitatem à DEO ut ultimo fine, & prima regula conducente ad ultimum finem. Quod dupliciter fieri potest, vel ut sit defectibilitas à DEO, ut ultimo fine supernaturali, qui est DEUS ut Author gratiæ in seipso intuitivè visibilis; vel à DEO, ut ultimo fine naturali, qui est DEUS ut Author naturæ abstractivè cognitione assequibilis.

3. Porro exclusio defectibilitatis à DEO ut ultimo fine supernaturali dicitur impeccabilitas simpliciter, quia cùm ratio ultimi finis naturalis sit subordinata ultimo fini supernaturali, hoc ipso quòd quis non possit deficere ab ultimo fine supernaturali, neque ab ultimo fine naturali, adeoque nullo modo possit deficere: estque proinde simpliciter impeccabilis. Exclusio verò defectibilitatis ab ultimo fine naturali tantùm dicitur impeccabilitas secundùm quid, quia cùm iste finis ultimus supra se habeat altiorem finem supernaturalem, eique subordinari possit; ideo fieri potest, ut quamvis aliqua natura circa ultimum finem naturalem sit indefectibilis, tamen adhuc ab ordine finis & regula supernaturalis possit deficere.

4. Suppono tertio. Duplici modo posse contingere defectum & peccatum contra ultimum finem naturalem, directè vel indirectè. Directè fit, cùm peccatum ex specie actûs & objecti repugnat honestati, vel præcepto naturali. Indirectè, cùm peccatum ex specie actûs & objecti repugnat præcepto supernaturali, ex consequenti tamen etiam pugnat cum præcepto naturali, in quantum supposita elevatione naturæ rationalis in finem supernaturalem ipsa ratio naturalis dicitur, non esse violandum ordinem Charitatis supernaturalis, per quem bonum rationis perficitur. Quibus politis Scotus in 2. dist. 23. q. un. §. *Dico igitur*, existimat magis Authoritate S. Augustini l. 3. contra Maximum, c. 13. & S. Anselmi in l. cur DEUS homo c. 10. quàm efficaciam rationis deduci, non posse dari creaturam simpliciter impeccabilem; Econtà Thomistæ sentiunt, ita concludendum esse etiam ex efficacia rationis.

§. II.

Excluditur impeccabilitas simpliciter.

5. **CONCLUSIO I.** *Implicat creatura rationalis ab intrinseco simpliciter impeccabilis.* S. D. hic a. 1. & q. 24. de Verit. a. 7. & Scotus in 2. dist. 23.

Probatum primò S. Scripturæ & SS. PP. auctoritate. Nam i. Timoth. 6. dicitur de DEO, qui solus habet immortalitatem, ubi Apostolus juxta interpretationem SS. PP. DEO soli tribuit immortalitatem, ut oppositam morti peccati, h. e. impeccabilitatem. Ex PP. verò Hieron. Epist. 146. ait: *Solus DEVS est, in quem peccatum non cadit.* Et August. l. 3. contra Maximinum. c. 12. *Cuiuscunque creaturæ rationali præstat, ut peccare non possit, non est hoc naturæ propria, sed DEI gratia.*

6. Probatum secundò ratione: Quisquis est defectibilis in operando, est etiam simpliciter peccabilis: sed omnis creatura ex intrinseca ratione crea-

turæ est defectibilis in operando, ergo etiam ex intrinseca ratione est simpliciter peccabilis. Major patet ex notando secundo. Minor probatur primò. Modus operandi sequitur modum essendi, h. e. non potest aliqua natura habere perfectiorem modum operandi, quàm sit perfectio & modus essendi, siquidem virtus operandi radicatur in modo essendi: sed omnis creatura ab intrinseco habet defectibilem modum essendi, ita, ut non minus sit annihilabilis, quàm ex nihilo; ergo etiam habet defectibilem modum operandi.

Neque dicas. Hinc tantùm probari Physicam non etiam moralem defectibilitatem in operando. Nam contrà est: quia defectibilitas in attingendo finem, est defectibilitas moralis; sed ex natura ratione omnis creatura rationalis habet defectibilitatem in attingendo finem: habet enim defectibilitatem in modo proprio operandi; sed modus proprius operandi creaturæ rationalis est operari propter finem: ergo creatura rationalis etiam habet defectibilitatem in attingendo finem.

Eadem minor probatur secundò. Agens indefectibile in operando, aut est ipsa regula operandi, aut immobiliter conjunctum cum regula dirigente in finem, sic enim (est exemplum S. Doctoris) contingit aliquando manum in sciendo non scribendo errare, quia ipsa non est regula, neque immobiliter conjuncta cum regula sciendi, vel scribendi, & ideo quandoque deviat à tali regula: atqui creatura rationalis nec est sua regula operandi, neque ipsi immobiliter conjuncta. Illa quippe sola voluntas est sua regula operandi, quæ non habet superiorem, ut est voluntas Divina: junctio quoque naturæ rationalis cum regula supernaturali & voluntatis create cum Divina manente in finem supernaturalem sit secundum potentiam obedientialem; adeoque non potest ipsa esse naturaliter & immobiliter debita.

Probatum tertio. Si quæ creatura esset per naturam simpliciter impeccabilis, tunc ipsi deberetur omnia principia rectè operandi in ordine supernaturali: sed hoc implicat; jam enim non essent principia supernaturaliter operandi, si non transcenderent omnem ordinem & exigentiam naturæ. Rursus tali creaturæ tanquam immobiliter conjunctæ cum fine supernaturali conaturaliter deberetur gratia consummata, & lumen gloriæ, & esset ejusmodi creatura substantia supernaturalis, quæ omnia manent refutata ex dictis i. Teatatu de Visione. Ex quibus colliges assertorem D. Thomæ non minus pondus habere à ratione, quàm ab auctoritate.

§. III.

Afferitur impeccabilitas secundum quid.
CONCLUSIO II. *Potest dari creatura ab intrinseco peccabilis per ordinem ad finem ultimum supernaturalem; imò Angeli de facto hoc modo sunt impeccabiles.* S. D. hic ad 3. & q. 16. de malo a. 3. in c.

Ratio est primò. Creatura rationalis per actus dilectionem ex necessitate naturæ semper conjuncta cum ultimo fine, non potest directè deficere ab illo, & consequenter est circa illum impeccabilis; atqui potest aliqua creatura per actus dile-